

UCHWAŁA Nr 19/1185/2009 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 16 grudnia 2009 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) i art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

orzeka nieważność

uchwały Nr XXIII/258/09 Rady Gminy w Lubasz z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji szkołom niepublicznym o uprawnieniach szkół publicznych funkcjonującym na terenie gminy Lubasz oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania.

Uzasadnienie

Uchwałą Nr XXIII/258/09 Rady Gminy w Lubasz z dnia 12 listopada 2009 r. doręczoną tut. Izbie w dniu 19 listopada 2009 r. Rada Gminy w Lubasz powołując się na przepisy art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym określiła zasady udzielania i rozliczania dotacji szkołom niepublicznym o uprawnieniach szkół publicznych funkcjonującym na terenie gminy Lubasz oraz określiła tryb i zakres kontroli prawidłowości wykorzystania tej dotacji.

Regionalna Izba Obrachunkowa na podstawie przepisów art. 61 §1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym zawiadomiła Przedstawiciela Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały z uwagi na sprzeczność jej postanowień z 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Termin rozpatrzenia sprawy został wyznaczony na dzień 16 grudnia 2009 roku.

Rozpatrując sprawę przedmiotowej uchwały w dniu 16 grudnia 2009 roku Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Przepis art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty stanowi, iż organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w ust. 1a i 2a – 3b, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczania dotacji i zakres danych, które powinny się znaleźć we wniosku. Delegacja ustawowa zawarta w powołanym przepisie prawa wyraźnie odsyła do różnych, co do zasady, dotacji określonych we wcześniejszych postanowieniach tego artykułu (ust. 1a i

od 2a do 3b). W istocie bowiem, jedne z nich mają charakter obligatoryjny, inne fakultatywny (ust. 3b), różna jest przy tym podstawa ich wyliczenia, a ustawodawca niekiedy wskazuje pewien minimalny poziom jej kształtowania się, pozostawiając jednostce samorządowej określony margines swobody przy ustaleniu wysokości dotacji. To zróżnicowanie charakteru dotacji, podstaw ich naliczania oraz wysokości uzależnione jest od typu niepublicznej placówki, a także od rodzaju prowadzonej w niej działalności oświatowej. Przykładowo można wskazać jedynie, iż pełna dotacja przysługuje szkole niepublicznej posiadającej uprawnienia szkoły publicznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki (art. 90 ust. 2a). Co najmniej połowa dotacji przysługuje tego typu szkole, jeśli nie jest w niej realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, przy czym inna jest – aniżeli w przykładzie podanym wyżej – podstawa jej naliczenia (art. 90 ust. 3). Tytuł przedmiotowej uchwały, a także ustalony w §1 i 2 zakres podmiotowy wyraźnie wskazują, iż zamiarem rady było uregulowanie trybu udzielania i rozliczania dotacji w stosunku do szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych tj. typów szkół określonych w przepisach art. 90 ust. 2a i ust. 3, a Rada nie postanowiła w uchwale o podstawie naliczania dotacji.

W §3 ust. 11- 13 uchwały Rada postanowiła, że:
„11. Szkoły dotowane z budżetu gminy zobowiązane są składać sprawozdanie z liczby uczniów w Systemie Informacji Oświatowej.

12. Informację o zawartych danych w Systemie Informacji Oświatowej dotyczącą liczby uczniów należy niezwłocznie przekazać Wójtowi Gminy.

13. Dane zawarte z Systemie Informacji Oświatowej stanowią podstawę naliczeń środków finansowych przeznaczonych na dotowanie placówek oświatowych w gminie Lubasz.”

Takie działanie Rady narusza przepis art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, gdyż ustawodawca w sposób jednoznaczny wyznaczył radzie kompetencje do ustalania trybu udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 90 ust. 2a. Obowiązek udzielania dotacji w określonej wysokości wynika zarówno z przepisu art. 90 ust. 2a jak i ust. 3 ustawy o systemie oświaty. Natomiast jak wynika z przepisu ust. 4 do kompetencji organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego należy określenie trybu udzielania i rozliczania dotacji, a w szczególności określenie podstawy obliczania dotacji i zakresu danych, które winny być zawarte we wniosku. Organ stanowiący nie posiada uprawnień do nakładania obowiązków na podmioty dotowane do składania Wójtowi sprawozdań w Systemie

Informacji Oświatowej o liczbie uczniów, bowiem dane te określa wniosek.

Mając na celu wprowadzenie mechanizmów umożliwiających weryfikację wydatkowania dotacji przyznanych szkołom i placówkom oświatowym ustawodawca w nowelizacji ustawy o systemie oświaty z dnia 19 marca 2009 r. umożliwił organom dotującym kontrolę, prawidłowości wykorzystania przyznanych dotacji z ich budżetów, w tym zapewnił osobom upoważnionym do przeprowadzenia kontroli, prawo wstępu do szkół i placówek oraz wglądu do prowadzonej przez nie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania, co normuje §4 uchwały.

W postanowieniach §4 ust. 7 uchwały Rada postanowiła, iż:

„Dotację wstrzymuje się w przypadku:

- 1) Niezłożenia informacji – (miesięcznego rozliczenia otrzymanej dotacji) - do czasu złożenia informacji,
- 2) Niezłożenia rozliczenia – (rocznego rozliczenia otrzymanych dotacji do dnia 20 stycznia) – do czasu złożenia rozliczenia,
- 3) Złożenia informacji – (do 15 – go dnia każdego miesiąca informacji o aktualnej liczbie uczniów) – niezgodnej ze stanem faktycznym – do czasu wyjaśnienia niezgodności,
- 4) Stwierdzenia niezgodności dokumentacji wykazywanych uczniów na dzień pierwszego każdego miesiąca ze stanem faktycznym – do czasu wyjaśnienia niezgodności”.

Takie działanie Rady narusza przepis art. 90 ustawy o systemie oświaty a w szczególności z ust. 2a, 2b, 2d 3 i 3a, zgodnie z którymi przyznanie dotacji zostało uzależnione wyłącznie od złożenia przez osobę prowadzącą szkołę (w określonym terminie) wniosku o przyznanie dotacji zawierającego informacje o planowanej liczbie uczniów. Określenie w §4 ust. 7 uchwały sankcji w postaci wstrzymania wypłaty dotacji przekracza zakres upoważnienia określonego w art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, bowiem przepis ten wprowadza dodatko-

wy, nie przewidziany w cyt. ustawie warunek od którego uzależnione jest przyznanie dotacji. Warunek ten nie może być traktowany jako odrębna od rozwiązań ustawowych podstawa przydzielenia dotacji. W orzecznictwie wskazuje się (tak orzeczenie WSA w Krakowie w wyroku z 19.02.2009 r. sygn. Akt. I S.A./Kr. 1106/08), że zgodnie z treścią art. 90 ust. 3c ustawy o systemie oświaty dotacje, o których mowa w ust. 1a – 3a, są przekazywane w 12 równych częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy szkoły lub placówki. Identyczne uregulowania można znaleźć dla placówek publicznych określonych w art. 80 ust. 3c ustawy. Z tak kategorycznie brzmiących przepisów można wysnuć wniosek, iż organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie ma możliwości wstrzymania wypłat należnych dotacji. Muszą być realizowane w oparciu o znane organowi i udostępnione przez placówkę dane o ilości uczniów lub dane o planowanej liczbie uczniów wynikające z wniosku o przyznanie dotacji składanym do dnia 30 września poprzedzającego rok udzielenia dotacji (art. 90 ust. 2a – 3a cyt. ustawy). Jeżeli okaże się, że dotacja została przyznana w nadmiernej wysokości, gdyż faktyczna liczba uczniów będzie mniejsza niż przyjęta przez organ, to wówczas podmiot dotowany, będzie zobowiązany do jej zwrotu na podstawie art. 145 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 190 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.). Przy braku dobrowolnego zwrotu pobranej w nadmiernej wysokości dotacji kwestia ta zostanie rozwiązana w drodze decyzji. Z art. 190 ustawy o finansach publicznych wynika, że decyzję w sprawie zwrotu dotacji wydaje Wójt.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

POUCZENIE:

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od

daty jego doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.